

YEARLY SYLLABUS (2024-25)
SUBJECT: ENGLISH
CLASS IX

TERM 1

BEEHIVE

PROSE

1. The Fun They Had
2. The Sound of Music
3. The Little Girl
4. A Truly Beautiful Mind
5. The Snake and the Mirror

POEMS

1. The Road not Taken
2. Wind
3. Rain on The Roof
4. The Lake Isle of Innisfree

MOMENTS

1. The Lost Child
2. The adventures of Toto
3. Iswaran the Storyteller
4. In the kingdom of fools

GRAMMAR

1. Determiners
2. Tenses
3. Modals
4. Comprehension through Unseen passage
 - a) Discursive passage
 - b) Case based factual passage

WRITING SKILLS

1. Descriptive Paragraph
2. Diary Entry

TERM 2

BEEHIVE

PROSE

1. My childhood
2. Reach for the Top
3. Kathmandu
4. If I Were You

POEMS

1. A Legend of The Northland
2. No Men are Foreign
3. On Killing a Tree
4. A Slumber Did My Spirit Seal

MOMENTS

1. The Happy Prince
2. The Last Leaf
3. A House is not a Home
4. The Beggar

GRAMMAR

1. Subject-verb Concord
2. Reported Speech
 - a) Commands and requests
 - b) Statements
 - c) Questions
3. Comprehension through Unseen passage
 - a) Discursive passage
 - b) Case based factual passage

WRITING SKILLS

1. Story Writing
2. Diary Entry

वार्षिक पाठ्यक्रम (2024-25)

कक्षा 9

विषय- हिंदी

पुस्तक-सिद्धि भाग -4

पूरक पुस्तिका-कृतिका

माह	सिद्धि (गद्य एवं पद्य)/कृतिका	व्याकरण /लेखन खंड
अप्रैल	दो बहनों की कथा	शब्द-निर्माण- उपसर्ग, प्रत्यय एवं समास
मई	साखियाँ एवं सबद	अनुच्छेद लेखन
जुलाई	लाला की ओर वाक्य कृतिका - इस जल प्रलय में	वाक्य- भेद अर्थ के आधार पर पत्र (औपचारिक एवं अनौपचारिक)
अगस्त	उपभोजतावाद की संस्कृति सर्वे कृतिका- मेरे संग की औरतें	अलंकार संवाद-लेखन अपठित (गद्य ,पद्य)
सितंबर	अर्धवार्षिक परीक्षा	
अक्टूबर	साँवले सपनों की याद कैदी और कोकिला कृतिका- रोड़ की हड्डी	लेखन- खंड ई-भेल
नवंबर	प्रेमचंद के फटे जूते ग्राम की मेघ आए	संवाद- लेखन
दिसंबर	मेरे बचपन के दिन बच्चे काम पर जा रहे हैं	सूचना- लेखन
जनवरी	मौखिक अभिव्यक्ति	अपठित (गद्यांश एवं पद्यांश)
फरवरी	पुनरावृत्ति एवं वार्षिक परीक्षा हेतु तैयारी	

SYLLABUS OF MATHS (SESSION 2024-25)

CLASS -IX

APRIL & MAY:

- NUMBER SYSTEM
- CO-ORDINATE GEOMETRY
- LINES AND ANGLES

JULY:

- HERON'S FORMULA
- EUCLID'S GEOMETRY

AUGUST:

- LINEAR EQUATION IN TWO VARIABLES
- TRIANGLES

SEPTEMBER:

HALF-YEARLY EXAMINATION

OCTOBER:

- POLYNOMIALS
- QUADRILATERALS

NOVEMBER:

- SURFACE AREAS AND VOLUMES

DECEMBER:

- CIRCLES

JANUARY:

- STATISTICS

FEBRUARY:

REVISION AND ANNUAL EXAMS

SYLLABUS FOR THE ACADEMIC YEAR (2024-2025)
CLASS - IX
SUBJECT-SCIENCE

Month	Chapter No	Chapter's Name and Contents of the chapter.	AV Aid	Practicals
April	Chap-1	<u>Matter in our surrounding</u> Physical State of matter Characteristics of the particles of matter States of matter Changing state of matter ,	Video on different states of matter	1) Determination of the melting point of Ice and boiling point of water.
April	Chap-7	<u>Motion</u> Describing motion Uniform and non uniform motion along a straight line. Scalar and vector quantity Rate of change of velocity Graphical representation of motion Equations of motion by graphical method Elementary idea of uniform circular motion	Video on Motion and its types	
May	Chap-5	<u>The fundamental unit of life</u> Discovery of cell Shape and size of cell Different organelles of cell and its function Cell division	Video of the organelles of cell and its function	1) Preparation of stained temporary mounts of a) Onion peel and to record observations and its labeled diagram

July	Chap-2	<u>Is matter around us pure?</u> Mixture Types of mixtures Solution Properties of solution Suspension Colloidal solution Physical and chemical changes Elements and compounds	Activity on physical and chemical changes	1) Preparation of a) True solution of common salt, sugar and alum. b) Suspension of soil Chalk powder and fine sand in water. c) solution of starch in water and milk in water □ Distinguish the above solutions on the basis of filtration ,stability and transparency. 2) Preparation of a mixture and a Compound using iron filings and sulphur powder. 3) perform the following reactions and classify them as physical and chemical changes a) iron and copper sulphate solution in water b) burning of magnesium ribbon in air. c) zinc with dilute sulphuric acid. d) Heating of copper sulphate crystals. e) Sodium sulphate with Barium chloride solutions
July	Chap-6	<u>Tissues</u> Types of tissues Plant tissues Animal tissues Muscular tissue Nervous tissue	Mind map on the topic of types of tissue	Identification of the following tissues by the help of permanent slides and draw their labeled diagrams a) parenchyma collenchyma and Sclerenchyma tissues in plants. b) striped,smooth and cardiac muscle fibre. c) nerve cells in animal
August	Chap-8	<u>Force and laws of motion</u> Balance and unbalanced forces Inertia and mass Newton's Laws of motion Action and Reaction Forces Basic idea of momentum	Videos on various topics to clear the concept.	

August	Chap-9	Gravitation Basic idea of gravitation Free fall Mass and weight Thrust and pressure Archimedes principle Buoyancy Relative density	Video on a) Universal law of gravitation b) Archimedes principle	1) Determination of the density of solid by using a spring balance and a measuring cylinder. 2) Establishing the relation between the loss in weight of a solid when fully immersed in l) tap water li) Strongly salty water with the weight of water displaced by it by taking at least two different solids.
September	HALF YEARLY. EXAMINATION			
October	Chap-3	Atoms and molecules Law of chemical combination Atoms and their symbols Atomic and molecular masses Writing chemical formulae of common compounds.	Videos on a) laws of chemical combination b) how to write chemical formulae	1) verification of the law of conservation of mass in a chemical reaction
October	Chap-10	Work and energy Basic idea of work done by a Force Energy and types of energy Law of conservation of energy (excluding commercial unit of energy) Rate of doing work	Video on a) Types of energy	
November	Chap-12	Improvement in Food Resources. Improvement in crop yields Crop production management Manure and fertilizers Crop protection management Organic Farming Animal husbandry	Video on Crop production management	
December	Chap-11	Sound Nature of sound Production of sound Propagation of sound in various media Reflection of sound Range of hearing Application of ultrasound & Sonar Echo	Video on a) reflection of sound b) human ear	1) pulse propagation through a stretched string/ slinky. 2) Verification of the laws of reflection of sound.

January	Chap-4	Structure of atom Thomson's model of an atom Rutherford model of an atom Electron , Proton and Neutron Shells, valency, atomic number, mass number Isotopes and isobar	Video on a) Discovery of subatomic particles.	05
February	REVISION			

SOCIAL SCIENCE SYLLABUS

SESSION - 2024-2025

CLASS : IX

Term-I					
S.N	Month	History	Geography	Political Science	Economics
1.	April & May	Ch-1 French Revolution	Ch-1 India Size And Location	Ch-1 What Is Democracy Why Democracy	Ch-1 The Story Of Village Palampur (To Be Assessed In Periodic Assessment Only)
2.	July	Ch-2 Socialism In Europe And The Russian Revolution	Ch-2 Physical Features Of India		
3.	August		Ch-3 Drainage	Ch-2 Constitutional Design Ch-3 Electoral Politics	
4.	Sep.				
Term-II					
5.	Oct.	Ch-3 Nazism And The Rise Of Hitler	Ch-4 Climate		Ch-3 Poverty As A Challenge
		Ch-5 Pastoralists In The Modern World (To Be Assessed In The Periodic Assessment Only)			
6.	Nov.	Ch-4 Forest Society And Colonialism <u>Sub Topic</u> * Why Deforestation?			
7.	Dec.		Ch-6 Population	Ch-4 Working Of Institutions	
8.	Jan.			Ch-5 Democratic Rights	Ch-4 Food Security In India
9.	Feb.		Ch-5 Natural Vegetation And Wildlife <u>Sub Topic</u> * Wildlife		

LIST OF MAPS

List of Areas to Be Map Pointed

FRENCH REVOLUTION

Outline political map of France Locate/label/identity:

- Bordeaux, Nantes, Paris, Marseille

SOCIALISM IN EUROPE

Outline political map of world locate/label/identity major countries of World War (central powers-Germany, Austria-Hungary, Turkey (Ottoman Empire) Allied Powers-France, England, Russia, USA)

INDIA: SIZE AND LOCATION

- India-States with Capitals,
- Tropic of Cancer, Standard Meridian (Location and Labelling)
- Neighbouring countries

INDIA PHYSICAL FEATURES

- Mountain Ranges: The Karakoram, The Zasker, The Shivalik, The Aravali, The Vindhya, The Satpura, Western & Eastern Ghats
- Mountain Peaks - K2, Kanchan Junga, Anai Mudi
- Plateau-Deccan Plateau, Chota Nagpur Plateau, Malwa Plateau
- Coastal Plains - Konkan, Malabar, Coromandel & Northern Circar (Location and Labelling)

DRAINAGE SYSTEM

Rivers: (Identification only)

- The Himalayan River Systems-The Indus, The Ganges, and The Sutlej
- The Peninsular Rivers-The Narmada, The Tapi, The Kaveri, The Krishna, The Godavar, The Mahanadi
- Lakes: Wular, Pulicat, Sambhar, Chilika

CLIMATE

- Percentage of rainfall in India, Monsoon wind directions

POPULATION

- Population density of all states
- The state having highest and lowest density of population

PROJECT WORK : CLASS IX

It is compulsory for every student to undertake *one project on Disaster Management*.

कक्षा - नवमी

संस्कृतम् कोड-सङ्ख्या-122

पाठ्यक्रमः परीक्षानिर्देशाश्च (2024-25)

भाष्यते व्यवहारादिषु प्रयुज्यते इति भाषा, मानवः स्वमनसि विद्यमानान् विचारान् भावनाः अनुभूतिं च अर्थयुक्तैः ध्वनिभिः लिखितसङ्केतैः च व्यक्तीकरोति सा भाषा । भाषा अभिप्रायप्रकटनस्य साधनम् । वस्तुतः लोके द्वयोः मनुष्ययोः मध्ये परस्परम् अवबोधनाय, भावग्रहणाय, भावविनिमयाय च भाषया विना न अन्यत् स्पष्टतमं सरलतमं च साधनं विद्यते । लोके बह्व्यः भाषाः सन्ति यासु संस्कृतभाषा अतिप्राचीनतमा समृद्धा च अस्ति । संस्कृतभाषायाम् एव सन्ति ब्रह्मजुस्सामाधर्वाः चत्वारः वेदाः, शिक्षा, व्याकरणं, निरुक्तं, ज्योतिषं, छन्दः कल्पः चेति षडङ्गानि, चतुर्दशविद्याः, विज्ञानम्, आयुर्वेदः, योगशास्त्रादयः ग्रन्थाः । अतः संस्कृतं केवलं भाषा न अपितु किञ्चन जीवनदर्शनम् इति । इयं विद्या (भाषा) भारतीयानां प्रतिष्ठात्मिका कामधेनुः समस्तज्ञानप्रदात्री, ऐक्यप्रदात्री, धर्मार्थकाममोक्षप्रदात्री च अस्ति । सृष्टेः आदितः अद्यावधिः यत् शिक्षणं ज्ञानविज्ञानं च अस्ति तत् सर्वं अस्यां भाषायामेव सन्निहितम् अस्ति । अतिसूक्ष्मभावनां प्रकटयितुं स्पष्टीकर्तुं संस्कृतं विना नैव अन्यत्र विद्यते सामर्थ्यम् । भारतीयं सर्वस्वं विश्वस्य समग्रं तत्त्वं च अस्यां भाषायाम् अस्ति ।

संस्कृतस्य भाषावैज्ञानिकत्वम् - ऐतिहासिक-वर्णनात्मक-तुलनात्मकाध्ययन-द्वारा भाषायाः प्रकृतेः विकासोत्पत्तेः संरचनायाः अध्ययनपूर्वकं सर्वेषां विषयाणां सैद्धान्तिकः निर्णयः भाषाविज्ञानेन क्रियते । भाषाविज्ञान-नामकशास्त्रे शब्दानाम् उत्पत्तिः, वाक्यानां संरचना इत्यादीनां विषयाणां विचारः क्रियते । भाषाविज्ञानस्य सम्बन्धः सर्वेषां मानवानां भाषाभिः सह अस्ति । एवं भाषाविज्ञाने ध्वनेः, ध्वनि-उच्चारणोपयोगिनां स्वरयन्त्रमुखजिह्वादि-अङ्गानां प्रकृति-प्रत्ययादीनां, संज्ञासर्वनाम-क्रिया-विशेषणादीनां नामाख्यात-उपसर्जननिपातानां पदपदार्थविषयकानां विकारादीनां विकारमूलककारकाणाम् अन्येषां विविधविषयाणाञ्च अध्ययनं क्रियते । भाषाविज्ञाने संस्कृतभाषा-विषयक-वर्णोत्पत्ति-सिद्धान्तस्य अतीव वैज्ञानिकं निरूपणं कृतं वर्तते ।

विश्वस्य सर्वासु भाषासु संस्कृतभाषा प्राचीनतमा अस्ति । प्रायः सर्वासु भाषासु संस्कृतपरकशब्दाः उपलभ्यन्ते । संस्कृतभाषा भारतीयभाषाणां जननी इति कथ्यते । सर्वासु भारतीयभाषासु संस्कृतभाषा अन्तर्लीना अस्ति इति सर्वे अङ्गीकुर्वन्ति ।

भारतदेशः बहुभाषी देशोऽस्ति । अस्मिन् देशे अनेकतायाम् एकतावर्धिनी भाषेयं सामाजिकसमरसतायै जीवनविकासाय च आवश्यकी वर्तते । संस्कृतस्य सांस्कृतिकं महत्त्वं वर्णयन्तः विद्वांसः कथयन्ति “भारतस्य प्रतिष्ठे द्वे संस्कृतं संस्कृतिस्तथा, संस्कृतिमूलं संस्कृतम्, साहित्यं संस्कृतिवाहकञ्च इति ।” एषा संस्कृतिः न केवलं भारतस्य अपि तु विश्वस्य मुकुटायमाना अस्ति । उक्तं च -

सत्यमहिंसादिगुणैः श्रेष्ठा विश्वबन्धुत्वशिक्षिका ।

विश्वशान्तिः सुखधात्री भारतीया हि संस्कृतिः ॥

संस्कृते संस्कृतिर्ज्ञेया संस्कृते सकलाः कलाः ।

संस्कृते सकलं ज्ञानं संस्कृते किन्न विद्यते ॥

एवं संस्कृतभाषा परिनिष्ठिता, दोषरहिता, सरला, गभीरा, यथार्था वैज्ञानिकी च भाषा अस्ति । सम्प्रति युगेस्मिन् प्रमुखैः उद्देश्यैः संस्कृतभाषा शिक्षणीया अस्ति ।

शिक्षणोद्देश्यानि -

- * वसुधैव-कुटुम्बकम् इति भावनाविकासः ।
- * भारतीयभाषाणां संरक्षणम् ।

- * संस्कृतभाषया सम्प्रेषणकौशलविकासः ।
- * परस्परं संस्कृतसम्भाषणेन भावविनिमयः ।
- * संस्कृत-भाषया एव संस्कृत-शिक्षणम् ।
- * श्रवण-भाषण-पठन-लेखनेति चतुर्णां भाषिक-कौशलानां विकासः ।
- * बौद्धिकविकासपुरस्सरम् आध्यात्मिकनैतिकज्ञानम् ।
- * मानसिकविकासानन्दानुभूतिः रसानुभूतिश्च ।
- * भारतीयसंस्कृतेः संरक्षणं ज्ञानवर्धनञ्च ।
- * आत्मानुशासनसंस्थापनार्थम्
- * भाषाशिक्षणकौशलानि वर्धनाय नैपुण्यप्राप्तिः ।
- * परस्परं वार्तालापमाध्यमेन भावविनिमयः ।
- * संस्कृतसाहित्यस्य अध्ययनेन ज्ञानानन्दस्य अनुभूतिः ।
- * मानवजीवनस्य विकासपूर्वकं कल्याणम् ।
- * संस्कृतभाषया छात्राणां सर्वविधविकासः ।

शिक्षणप्रविधयः -

- * संस्कृतमाध्यमेन सम्भाषणविधिना शनैः शनैः संस्कृतशिक्षणं सम्भविष्यति । गतिवर्धनाय संस्कृताध्यापकैः धैर्येण स्वकीयाध्यापन-कार्यक्रमाणां नियोजनम् । रुचिकरभाषाभ्यासेन भाषिकोपलब्धिः । भाषिकाभ्यासाय वार्तालाप-कथाश्रवण-वादविवाद-संवाद-वर्णनपरकप्रतियोगिताभिः भाषाशिक्षणं कारयितुं शक्यते ।
- * विभिन्नप्रामाणिकसंस्थानां कार्यक्रमाः साहित्यसामग्र्यश्च प्रयुज्य उत्तमशिक्षणं कर्तुं शक्यते ।
- * संस्कृतभाषया उपलब्ध-दृश्य-श्रव्य-सामग्री-माध्यमेन भाषाभ्यासः ।
- * विभिन्नपाठ्यसामग्रीद्वारा शिक्षकः स्वकीयं शिक्षणकार्यं रुचिकरं कर्तुं शक्नोति ।
- * भाषाशिक्षकः छात्रान् स्नेहपूर्वकम् (आत्मीयभावेन) पाठयेत् ।
- * अद्यतनपूर्वकं साहित्यकोश-शब्दकोश-सन्दर्भग्रन्थानां सहायतया छात्राणां तत्परतावर्धनम् ।
- * प्राचीनार्वाचीनयोर्मध्ये समन्वयस्थापनद्वारा नूतनशिक्षणविधिभिश्च संस्कृतशिक्षणम् ।

कौशलानि-

- * श्रवणकौशलम् – भावाधिग्रहणाय ध्वन्यात्मकं भाषायाः प्रथमं कौशलम् इदम् । अस्य साधनानि- गुरुमुखम्, आकाशवाणी, दूरवाणी, परिवारसदस्याः, समाजः, कक्ष्याः, ध्वनिमुद्रणयन्त्रम्, दूरदर्शनम् इत्यादीनि ।
- * भाषणकौशलम्- भावाभिव्यक्तये ध्वन्यात्मकं भाषायाः इदं द्वितीयं कौशलम् । वाग्-रूपं भावप्रकटनम् एव भाषणम्, परिसरप्रभावेण आधारेण वा भाषणशक्तिः जायते ।
- * पठनकौशलम् – भावाधिग्रहणाय लिप्यात्मकं भाषायाः तृतीयं कौशलम् इदम् । (अर्थग्रहणपूर्वकं स्पष्टरूप-वाचनम् इत्यर्थः)
- * लेखनकौशलम्- भावाभिव्यक्तये लिप्यात्मकं भाषायाः चतुर्थं कौशलम् इदम् । (ध्वनिरूपे विद्यमानं भाषांशं लिपिरूपे अवतारणं लेखनम् इति उच्यते)
- * ज्ञानात्मक-अवबोधनात्मक-अनुप्रयोगात्मक-विश्लेषणात्मक-संश्लेषणात्मक-मूल्याङ्कनात्मक-लक्षिताधिगमनविशेषाः ।

कक्षा – नवमी (2024-25)

संस्कृतम् (कोड नं.- 122)

आहत्य-अङ्काः – 80+20

आहत्य-कालांशाः - 200

वार्षिकमूल्याङ्कनाय निर्मिते प्रश्नपत्रे चत्वारः खण्डाः भविष्यन्ति –

‘क’ खण्डः अपठितावबोधनम्	10 अङ्काः	25 कालांशाः
‘ख’ खण्डः रचनात्मककार्यम्	15 अङ्काः	40 कालांशाः
‘ग’ खण्डः अनुप्रयुक्तव्याकरणम्	25 अङ्काः	55 कालांशाः
‘घ’ खण्डः पठितावबोधनम्	30 अङ्काः	80 कालांशाः

खण्डानुसारं विषयाः मूल्यभारः च

क्र. सं.	विषयाः	प्रश्नप्रकाराः	मूल्यभारः
‘क’ खण्डः अपठितावबोधनम् 10 अङ्काः			
1.	एकः गद्यांशः (80-100 शब्दपरिमितः)	अति-लघूत्तरात्मकौ पूर्णवाक्यात्मकौ शीर्षकम् (लघूत्तरात्मकः) भाषिककार्यम् (बहुविकल्पात्मकाः)	1×2=2 2×2=4 1×1=1 1×3=3
		पूर्णभारः	10 अङ्काः
‘ख’ खण्डः रचनात्मककार्यम् 15 अङ्काः			
2.	औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकं पत्रम् (पूर्ण पत्रं लेखनीयम्)	निबन्धात्मकः	5
3.	चित्रवर्णनम् अथवा अनुच्छेदलेखनम्	पूर्णवाक्यात्मकाः / निबन्धात्मकः	1×5=5
4.	हिन्दी/आङ्ग्लभाषातः संस्कृतेन अनुवादः	पूर्णवाक्यात्मकः	1×5=5
		पूर्णभारः	15 अङ्काः
‘ग’ खण्डः अनुप्रयुक्तव्याकरणम् 25 अङ्काः			
5.	सन्धिः	लघूत्तरात्मकाः	1×4=4
6.	शब्दरूपाणि	बहुविकल्पात्मकाः	1×4=4
7.	धातुरूपाणि	बहुविकल्पात्मकाः	1×4=4
8.	कारक-उपपदविभक्तयः	बहुविकल्पात्मकाः	1×4=4

9.	प्रत्ययाः	बहुविकल्पात्मकाः	$1 \times 3 = 3$
10.	सङ्ख्याः	लघूत्तरात्मकाः	$\frac{1}{2} \times 4 = 2$
11.	उपसर्गाः	लघूत्तरात्मकाः	$\frac{1}{2} \times 4 = 2$
12.	अव्ययानि	बहुविकल्पात्मकौ	$1 \times 2 = 2$
		पूर्णभारः	25 अङ्काः
<p>‘घ’ खण्डः पठितावबोधनम् 30 अङ्काः</p>			
13.	गद्यांशः	अति-लघूत्तरात्मकौ पूर्णवाक्यात्मकौ लघूत्तरात्मकौ (भाषिककार्यम्)	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$ $1 \times 2 = 2$ $1 \times 2 = 2$
14.	पद्यांशः	अति-लघूत्तरात्मकौ पूर्णवाक्यात्मकौ लघूत्तरात्मकौ (भाषिककार्यम्)	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$ $1 \times 2 = 2$ $1 \times 2 = 2$
15.	नाट्यांशः	अति-लघूत्तरात्मकौ पूर्णवाक्यात्मकौ लघूत्तरात्मकौ (भाषिककार्यम्)	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$ $1 \times 2 = 2$ $1 \times 2 = 2$
16.	प्रश्ननिर्माणम्	पूर्णवाक्यात्मकाः	$1 \times 4 = 4$
17.	अन्वयः अथवा भावार्थः	निबन्धात्मकः	3
18.	घटनाक्रमानुसारं वाक्यलेखनम्	निबन्धात्मकः	$\frac{1}{2} \times 8 = 4$
19.	(क) प्रसङ्गानुसारम् अर्थस्य लेखनम् (ख) शब्दानाम् अर्थैः सह मेलनम्	लघूत्तरात्मकाः लघूत्तरात्मकाः	$\frac{1}{2} \times 4 = 2$ $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
		पूर्णभारः	30 अङ्काः

प्रश्नपत्र-प्रारूपम् /संरचना
 कक्षा - नवमी (2024-25)
 संस्कृतम् (कोड सङ्ख्या - 122)

प्रश्नप्रकारः	प्रश्नानां सङ्ख्या	विभाग-सङ्ख्या	प्रतिप्रश्नम् अङ्कभारः	आहत्याङ्काः
अति-लघूत्तरात्मकाः ½ अङ्कः	2+2+2=6	3	½	3
अति-लघूत्तरात्मकाः 1 अङ्कः	2=2	1	1	2
बहुविकल्पात्मकाः 1 अङ्कः	3+4+4+4+3=18	5	1	18
लघूत्तरात्मकाः ½ अङ्कः	4+4+4+4+4=20	5	½	10
लघूत्तरात्मकाः 1 अङ्कः	2+2+2+1+4=11	5	1	11
दीर्घोत्तरात्मकाः ½ अङ्कः	8=8	1	½	4
दीर्घोत्तरात्मकाः 1 अङ्कः	5+5+2+2+2+4=20	6	1	20
दीर्घोत्तरात्मकाः 2 अङ्कौ	2=2	1	2	4
निबन्धात्मकाः 3 अङ्काः	1=1	1	3	3
निबन्धात्मकाः 5 अङ्काः	1=1	1	5	5
			आहत्याङ्काः	80

संस्कृतपाठ्यक्रमः (कोड नं. 122)

कक्षा – नवमी (2024-25)

वार्षिक मूल्याङ्कनम्

‘क’ खण्डः अपठितावबोधनम्		(10 अङ्काः)
1. एकः अपठितः गद्यांशः 80-100 शब्दपरिमितः गद्यांशः, सरलकथा वर्णनं वा ➤ एकपदेन पूर्णवाक्येन च अवबोधनात्मकं कार्यम् (2+4) ➤ शीर्षकलेखनम् (1) ➤ अनुच्छेद – आधारितं भाषिकं कार्यम् (3) भाषिककार्याय तत्त्वानि - ✓ वाक्ये कर्तृ-क्रियापदचयनम् ✓ कर्तृ-क्रिया-अन्वितिः ✓ विशेषण-विशेष्यचयनम् ✓ पर्याय-विलोमपदचयनम् ✓ सर्वनामस्थाने संज्ञाप्रयोगः	10	
‘ख’ खण्डः रचनात्मकार्यम्		(15 अङ्काः)
2 औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकं पूर्णपत्रलेखनम् सम्भावितविषयाः - ➤ औपचारिकम् अवकाशार्थम्, स्वच्छतायै स्वास्थ्यविभागाय, विद्युद्विभागाय, वित्तकोषाय, आरक्षकालयाय, प्रकाशकाय इत्यादयः। ➤ अनौपचारिकम्- पित्राभ्याम्, वर्धापनपत्रम्, निमन्त्रणपत्रम्, परिणामसूचनापत्रम् इत्यादयः।	5	
3. चित्राधारितं वर्णनम् अथवा अनुच्छेदलेखनम् (मञ्जूषायाः सहायतया चित्रवर्णनम् अनुच्छेदलेखनं वा करणीयम्)	5	
4. हिन्दीभाषायाम् आङ्ग्लभाषायां वा लिखितानां पञ्चवाक्यानां संस्कृतभाषायाम् अनुवादः	5	
‘ग’ खण्डः अनुप्रयुक्तव्याकरणम्		(25 अङ्काः)
5. सन्धिकार्यम् ➤ स्वरसन्धिः - दीर्घः, गुण, वृद्धिः, यण्, अयादि ➤ व्यञ्जनसन्धिः -जशत्वसन्धिः, ‘म्’ स्थाने अनुस्वारः ➤ विसर्गसन्धिः - उत्त्वम्, रत्वम्	4	

<p>6. शब्दरूपाणि</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ अकारान्तपुंल्लिङ्गशब्दाः - बालकवत् ➤ इकारान्तपुंल्लिङ्गशब्दाः - कविवत् ➤ उकारान्तपुंल्लिङ्गशब्दाः - साधुवत् ➤ ऋकारान्तपुंल्लिङ्गशब्दाः - पितृवत् ➤ आकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्दाः - लतावत् ➤ ईकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्दाः - नदीवत् ➤ ऋकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्दाः - मातृवत् ➤ हलन्ताः - राजन्, भवत्, विद्वस्, गुणिन् ➤ सर्वनामशब्दाः - अस्मद्, युष्मद्, तत्, इदम्, किम् (त्रिषु लिङ्गेषु) 	4
<p>7. धातुरूपाणि</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ पठ्, गम्, वद्, भू, क्रीड्, नी, दृश्, शक्, ज्ञा, अस्, कृ, दा, क्री, श्रु, पा (पिब्), सेव्, लभ् (पञ्चसु लकारेषु) 	4
<p>8. कारक-उपपद-विभक्तयः</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ द्वितीया - उभयतः, धिक्, परितः, समया, निकषा, प्रति, विना ➤ तृतीया - सह, साकम्, समम्, सार्धम्, विना, अलम्, सदृश, हीन ➤ चतुर्थी - रुच्, दा (यच्छ्), नमः, कुप्, स्वस्ति ➤ पञ्चमी - विना, बहिः, भी, रक्ष्, ऋते ➤ षष्ठी - उपरि, अधः, पुरतः, पृष्ठतः, निर्धारणे ➤ सप्तमी - स्निह्, निपुणः, विश्वस्, पटु। 	4
<p>9. प्रत्ययाः</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ क्त्वा क्त्वा, तुमुन्, ल्यप्, क्तवतु, शतृ, शानच्, क्त 	3
<p>10. सङ्ख्या - 1-100 (1-4 केवलं प्रथमा-विभक्तौ)</p>	2
<p>11. उपसर्गाः (द्वाविंशतिः)</p>	2
<p>12. अव्ययानि</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ स्थानबोधकानि - अत्र, तत्र, अन्यत्र, सर्वत्र, यत्र, एकत्र, उभयत्र ➤ कालबोधकानि - यदा, तदा, सर्वदा, एकदा, पुरा, अधुना, अद्य, श्वः, ह्यः ➤ प्रश्नबोधकानि - किम्, कुत्र, कति, कदा, कुतः, कथम्, किमर्थम् ➤ अन्यानि - च, अपि, यदि, तर्हि, यथा, तथा, सम्यक्, एव 	2
<p>‘घ’ खण्डः पठितावबोधनम् (30 अङ्काः)</p>	
<p>13. गद्यांशम् अधिकृत्य अवबोधनात्मकं कार्यम् प्रश्नप्रकाराः - एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि भाषिककार्यम् -</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ वाक्ये कर्तृ-क्रियापदचयनम् ➤ विशेषण-विशेष्यचयनम् 	5

<p>➤ पर्याय-विलोमपचयनम्</p> <p>14. पचांशम् अधिकृत्य अवबोधनात्मकं कार्यम्</p> <p>प्रश्नप्रकारः - एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि</p> <p>भाषिककार्यम् -</p> <p>➤ वाक्ये कर्तृ-क्रियापदचयनम्</p> <p>➤ विशेषण-विशेष्यचयनम्</p> <p>➤ पर्याय-विलोमपचयनम्</p>	5
<p>15. नाट्यांशम् अधिकृत्य अवबोधनात्मकं कार्यम्</p> <p>प्रश्नप्रकारः - एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि</p> <p>भाषिककार्यम् -</p> <p>➤ वाक्ये कर्तृ-क्रियापदचयनम्</p> <p>➤ विशेषण-विशेष्यचयनम्</p> <p>➤ पर्याय-विलोमपचयनम्</p>	5
<p>16. वाक्येषु रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य उचितप्रश्ननिर्माणम्</p>	4
<p>17. श्लोकान्वयः/ एकस्य श्लोकस्य संस्कृतेन भावार्थलेखनम्</p>	3
<p>18. घटनाक्रमानुसारं कथालेखनम्</p>	4
<p>19. (क) प्रसङ्गानुसारम् अर्थलेखनम्</p>	2
<p>(ख) शब्दानाम् अर्थैः सह मेलनम्</p>	2
<p>(पाठान् आधृत्य लघूत्तरात्मकाः प्रश्नाः)</p>	2

परीक्षायै निर्धारिताः पाठाः

पाठसङ्ख्या	पाठनाम
प्रथमः पाठः	भारतीयवसन्तगीतिः
द्वितीयः पाठः	स्वर्णकाकः
तृतीयः पाठः	गोदोहनम्
पञ्चमः पाठः	सूक्तिमौक्तिकम्
षष्ठः पाठः	भ्रान्तो बालः
नवमः पाठः	सिकतासेतुः
दशमः पाठः	जटायोः शौर्यम्
एकादशः पाठः	पर्यावरणम्
द्वादशः पाठः	वाङ्मनः प्राणस्वरूपम्

निर्धारित - पाठ्यपुस्तकानि -

1. 'शेमुषी' प्रथमो भागः, पाठ्यपुस्तकम्, संशोधितसंस्करणम्
(प्रकाशनम् - रा.शै.अनु.प्र.परि. द्वारा)
2. 'अभ्यासवान् भव'-प्रथमो भागः - व्याकरणपुस्तकम्
(प्रकाशनम् - रा.शै.अनु.प्र.परि. द्वारा)
3. 'व्याकरणवीथिः'- व्याकरणपुस्तकम्
(प्रकाशनम् - रा.शै.अनु.प्र.परि. द्वारा)

अवधेयम् -

* अनुप्रयुक्तव्याकरणस्य अंशानां चयनं यथासम्भवं 'शेमुषी-प्रथमो भागः इति' पाठ्यपुस्तकात् करणीयम्। यदि ततः न सम्भवति तर्हि 'अभ्यासवान् भव-प्रथमो भागः' इत्यस्मात् कर्तुं शक्यम्।

संस्कृतम् (कोड नं. 122)

कक्षा - दशमी (2024-25)

वार्षिकमूल्याङ्कनाय निर्मिते प्रश्नपत्रे चत्वारः खण्डाः भविष्यन्ति -

'क' खण्डः अपठित-अवबोधनम्	10 अङ्काः	25 कालांशाः
'ख' खण्डः रचनात्मक-कार्यम्	15 अङ्काः	40 कालांशाः
'ग' खण्डः अनुप्रयुक्त-व्याकरणम्	25 अङ्काः	55 कालांशाः
'घ' खण्डः पठित-अवबोधनम्	30 अङ्काः	80 कालांशाः

खण्डानुसारं विषयाः मूल्यभारः च

क्र. सं.	विषयाः	प्रश्नप्रकाराः	मूल्यभारः
'क' खण्डः अपठितावबोधनम् 10 अङ्काः			
1	एकः गद्यांशः 80-100 शब्दपरिमितः	अति-लघूत्तरात्मकौ पूर्णवाक्यात्मकौ शीर्षकम् (लघूत्तरात्मकः) भाषिककार्यम् (बहुविकल्पात्मकाः)	1×2=2 2×2=4 1×1=1 1×3=3
		सम्पूर्णभारः	10 अङ्काः
'ख' खण्डः रचनात्मककार्यम् 15 अङ्काः			
2.	औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकं पत्रम् (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णं पत्रं लेखनीयम्)	निबन्धात्मकः	½×10=5
3.	चित्रवर्णनम् अथवा अनुच्छेदलेखनम्	निबन्धात्मकः	1×5=5
4.	हिन्दी/आङ्ग्लभाषातः संस्कृतेन अनुवादः	पूर्णवाक्यात्मकः	1×5=5
		सम्पूर्णभारः	15 अङ्काः
'ग' खण्डः अनुप्रयुक्तव्याकरणम् 25 अङ्काः			
5.	सन्धिः	लघूत्तरात्मकाः	1×4=4
6.	समासः	बहुविकल्पात्मकाः	1×4=4
7.	प्रत्ययाः	बहुविकल्पात्मकाः	1×4=4
8.	वाच्यप्रकरणम्	बहुविकल्पात्मकाः	1×3=3
9.	समयः	लघूत्तरात्मकाः	1×4=4
10.	अव्ययपदानि	बहुविकल्पात्मकाः	1×3=3
11.	संशोधनकार्यम्	बहुविकल्पात्मकाः	1×3=3
		सम्पूर्णभारः	25 अङ्काः

Annual Syllabus 2024-25

Class IX (AI)

Month	Chapter Number and Name
April/May	<ul style="list-style-type: none">• Part A(Unit-1 Communication Skills-1)• Part B(Unit-1 Introduction to AI)
July	<ul style="list-style-type: none">• Part A(Unit-2 Self-management Skills-1)• Part B(Unit-4 Introduction to Python) Topics:<ul style="list-style-type: none">a) Algorithms and Flowchartb) Introduction to pythonc) Character setd) Keywords and Identifiere) Variables and Constantf) Statements and commentsg) Datatypes and Operatorsh) Input and Output in Python
August	<ul style="list-style-type: none">• Part B(Unit-2 AI Project Cycle)
September	Revision + Half Yearly exam
October	<ul style="list-style-type: none">• Part A(Unit -3 Information and communication technology Skills-1)• Part B(Unit-3 Neural Networks)
November	<ul style="list-style-type: none">• Part A(Unit -4 Entrepreneurial skills-1)
December	<ul style="list-style-type: none">• Part B (Unit-4 Introduction to Python) Topics:<ul style="list-style-type: none">a) Control statementsb) Introduction to Python
January	<ul style="list-style-type: none">• Part A(Unit -5 Green Skills-1)
February	Revision +Annual Exam